

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 31 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4081

The Armco International Company, Inc., New York, N. Y., U. S. A.

Poholjšani postupak tiganja za alumino termičke svrhe.

Prijava od 4. februara 1924.

Važi od 1. januara 1926.

Traženo pravo prvenstva od 5. februara 1923. (Nemačka).

Za alumino-termičke ciljeve upotrebljavali su se do sad tiganji, koji su bili od tako nesagorljivih materijala, mahom rđavih toplonoša i bili su zbog male čvrstoće ovih materija oplaćivani spoljnim omotačem od tankog gvozdenog lima.

Tiganjsko telo napadano je od visoke u unutrašnjosti tiganja proizvedene temperature kao i od hemiskih uticaja zgure i isto se topilo, tako, da su tiganji bili ograničeni u svom trajanju i morali su biti obnavljani i opravljeni sa velikim troškovima. Mana je bila još i ta, što je istopljeni materijal tiganja odlazio u raslinu, što se pak ne želi, i čijoj se najvećoj čistoći teži.

Predmet ovog pronalaska jeste tiganj za alumino-termičke svrhe, koji se ne kvari i kod koga nikakve materije ne mogu ući u raslinu, koje se nalaze u termičnoj smesi. Po pronalasku, novi se tiganj gradi od dobrih toplonoša, na primer od bakra, bronce ili livenog gvožđa i dobija takvu debljinu zidova, da on svojim unutarnjim zidnim površinama dovedenu toplotu prima tako brzo i sprovodi, da se ne vrši nagrizanje zidova u kratkom vremenu, za koje otopljeni masa stoji u tiganju, ma da se za tiganj upotrebljavaju materije, čije tačke topljenja leže mnogo niže od temperature sadržine u tiganju. Opiti su pokazali, da se pri reakciji postala, teško topljiva korundova zgura hladni i stvrdnjava u tankom sloju na zidove tiganja i da zidne površine štiti od uticaja od alumino proizvodećih, jako pregrejanih, metala. Brzo sprovođenje toplote kroz zidove tiganja sprečava ponovno topljenje zgure

do kraja reakcije. Tiganj je onda, po oticanju rastopine, u unutrašnjosti obložen tankim slojem teško topljivog aluminium-oksida te može održati gotovo bezgraničan broj topljenja. Tiganj se može ceo ili delimično na pr. dokle, dopire alumino-genetički metal, pethodno obložiti podesnim slojem materijala i to u odnosu na debljinu zida tiganja tankim slojem. Brzo odvojenje topline kroz tiganj sprečava slapanje tog sloja ili oplate.

Kao što su opili pokazali nedozvoljeno velikih temperatura, ne treba se bojati, jer kratkoča vremena između reakcije i istakanja ima svoj značaj za tiganjske zidove, te čak i izgleda, da je gubitak u temperaturi u tiganju po novom pronalasku manji nego u do sad upotrebljavanim tiganjima od nesagorljivih materijala, kod kojih se temperatura smanjuje topljenjem tela samoga tiganja i užiranjem sadržine u tiganju, koji proces nastupa usled oslobođenih gasova iz šamotškog materijala i njegovog maltera.

Tiganji sa otvorom na dnu obično imaju, kao što je poznato, izmenljive siskove. Veći tiganji i sudovi za alumino-termičke reakcije sklapaju se najbolje iz pojedinih olovina i livenih komada.

Ako treba da se tiganji neprekidno i brzo upotrebljavaju onda se oni obično gradi sa rebrima za vazdušno hlađenje u cilju bržeg hlađenja za vreme radnih pauza. Može se i telo samog tiganja načiniti sa tanjim zidovima i lakše ako se isto snabde omotačem za hlađenje u kome se nalazi pogodna tečnost za hlađenje.

Patentni zahtevi:

1. Tiganj za alumino - termičke svrhe, naznačen time, što su njegovi zidovi načinjeni od dobrih toplonoša na pr. livenog gvožđa, takvog oblika i jačine, da oni za vreme reakcije alumino-termičke smeše dejstvuju na poslojeći aluminium-oksid tako, da

se isti kali te tako postaje otporni zaštitni sloj, koji sprečava kvaranje tiganja.

2. Tiganj po zahtevu 1, naznačen time, što su sprovodljivi (toplota) debeli zidovi delom i potpuno obloženi srazmerno takvim slojem od neke podesne materije.

3. Tiganj po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što su njegovi zidovi snabdeveni rebrima ili hlađenjem pomoću tečnosti.

